

Volfram in zvezde

19.

Platina noč, slečena in svetla, ki sem vate odprl stotera okna kamre in srca, si dobra negotovost.
 Hrabre korake tu sloneč vtiskujem vate neutruden, za veliko življenje, iz odločenosti in volje;
 hkrati me krčiš v nič: za hrbtom odprta huda knjiga, ki jo je tipkala norost zaljubljenkinega prezira,
 nad Gorjanci odprt meden mesec, novec z grbom — čista, nezburkljiva tišina po robu groze balansira.

Ne več otrok, deček, fant, mladenič — mož sem, ki resda še ne dogoreva, a zdaj z najvišjim plamenom gori,
 pa bi rad vedel, kam mi čas zgineva, kam »vrtinec nad kresom iskre tje v nébes dreví«?
 Rad vedel . . . Hlevi dišijo. Tri temne postave hitijo po vasi, obraze zavite v šelesteč celofan — res?
 Bela golobica? Se mi je le zdelo? — Dolgčas je v zvoniku polnoč objavil, v datumu je jutrišnji dan.

20.

Koliko reči je odšlo in se pozgubilo? Koliko ljubezni iz prsi in je po njih le še brezimen vonj?
 Ah, med uro, ko bi vendar moral bit še dan, in uro, ko bi že morala cvetet ognjena vzhodna zarja —
 kam se odlijejo radosti in jedke tesnoče, kateri angeli, katera praprot, katerih mest luči
 použijejo znamnja z lic in spraznijo naboj poguma, kaj, kdo uravnava blazni deficit?

Iz razsvetljene sobe obraz v noč strmi, iz noči v sobo iz šipe odsev, enak, le da od medlobe lažji:
 sta kot cenene prispodobе tenka slutnja, šablona se ponuja za tragiko, klavrn tarnež razvajenca.
 Radenska v kozarcu je postana, cigareta je zgorela v nič, prijatlja knjiga pesmi neprebrana pred mano leži.
 Ta leta — votla, bela. Ptič se požene iz tihožitja, na slabo namalani tkanini je ostal vrč in madež od krvi.

21.

Dežji, dežji, srce, dišeči dežji! »Tvoj duh se z mojim sprepleta;« — vžigalice otipam, smehlja se mi zdi, zunaj je ječež njive v predvečerju čoln zgubljen — »je v eno ulit, je eno!« — in kot kaj živega toneč umira. »Eno sva, ena peška sred težkega mesa galaksije!« Daleč vase zamišljen, do otroških jez, prižigam svečo, notranje življenje ko da se izteka, odslej samo še pulzirajoča plazma, zrcalo, kravate, losioni, gladkost?

»Ti je temà?« Kako sem krhek, trdota, kako rastem v prhki sobi, v levici se mi drobi čajna šalčka, z desnico si poljubljam bradavici, suhi solzi mi mrzli zdrsneta po licih, daljno in neresnično je z mano in v meni: gol s tenkim sramom stopam ven, dež je lasje žene, žena je gora, gora noč, noč noč; »Ti je laž?« Ura udarja, vlak s sireno, Doppler, železno reže v prazni čas. Kaj sem, kdaj sem, kdo sem jaz?

22.

Boči se nad mano, noč! Vonj rož in rožmarina z vrta, od mize vonj jedi in rožmarina v nji in ve, o zvezde! Mlad vrag, saj to sem, z dušo na razpelu upu, ki raste v vero in pobožnost in prevrat, poln samote blaznih, brez posvaritve, brez spodbude, brez grla in jezika nimam glasa in se slep odpiram valom straha in studa. Iz sebe slišim, kako se v krošnjah zbuja prelec, kako vas razumne murne vabikajo, v zvezde, o bele,

in kako bi jih rado preplivkalo plašno morje — kot šelestenje pozabljenih dni, svila, in mir se usipa z vas. Podgana dekle prt pogrinja, rožlja, ihti od radosti in zavzetja, in jaz voljan in velik sedam jest. Da je vino, da je vrt. Oh, je jesih strupen, je britof; da ga pijem k dobremu lesu, da ležem v njegove hlade? Da capo: Boči se nad mano, noč! Razdalje so blazne, in ve ste, o zvezde, od vsega najbližje, o! o! bele!

23.

S slo jeznega vina je zatonilo sonce, zadišal je čist, dobroten spokoj; sedemnajsti mesca jadrana je danes, luna je nizka in zgodnja, k večerji nosi od spomina željo, od luči noč sijočo in vso v sebi daljno in v hinavski pozdrav up in hobotnico še sladko od upehanega lova — tuj svet, blazen, sovražen kaos. Navzočnost, ne zaupanje: ko da jo je splavila od hlinjenja bolna nuna in ni nič resnično?

Preziren molk — tak rata, kadar se ljudje zatajujemo — zaresonira z gradelo in belim pepelom pod njo, noži se znenada zaženejo plesat in bit vseutešljiv praktik, da se Voz iztiri in pijača polije. Slepota, plivanje, daljava; frekventna Mlečna avtocesta v Rim, počitek, opitost; lahna, jedka kri. Z ničemer se nič ne išče; čas, ki ves leže in pritisne k tlom tršato posvojenko.

24.

Mami in davi, kar je v teh urah — nekaj goethejanskega, več kot samo mrzlo pivo in slika poti v minljivo neskončnost, ki skozi z vami drugimi polzim tako gotovo in spravljivo.

»Vrt ravnem, vinograd, njivo!« — goethejanskega, več kot prazna preproščina zrcala, ki Apolon v njem z bahavo cigaro, slepim rekvizitom, si zrem v neznan obraz v daljavo —

mami davi ulov, ki ga nenasitna vrša srca zapre v svoje pižame in jedke tesnote; vel smeh lahkotnih čarovnij, blédi, hladni ognji, vsevdilj opuščano na novo spet začeto — uk je znanje, obvladovanje luč je, obup bo rast... Živali smo same med ljudmi.

V teh urah, pravim... nekaj goethejanskega, srečno neciviliziranega... kar lahko podari samo naključje.

25.

Globoko v otoke utopljeni skržati — »kar je njihnega, ne jim jemati« — in sveča, samina, ki gori.
 Vino se pesek v ustih drobi in tali in nikdar ne bo, kar je hotelo bit: med za moč besed,
 samo vrata v usmiljeno otrplost, v nečastno želenje, da bi solze sprosile ljubezen Sreče gospe ...
 Vsenaokrog se je razlil počitka mir in pojevanje v meni je natančno to, kar govori srce.

Ob tej uri bi, ko bi bil, tudi bog legel, kot pusta reka leže med svoja grenka brega.
 Ob tej uri bi si, ko bi bil, zadegal svoj tomahavk skozi zvezde v žalostno teme.
 Bi si, ko bi bil, slekel kožo in dušo do gis strune hrbtenice in kot hlipanje zvenel;
 in si, ko bi bil, od sebe omamljen želél pozabit celoto in elemente zle človeške govornice.

26.

So besede, ki vznemirijo z vonjem po daljavah, da zastanem pod njimi pod obokom neba tih,
 so obrazi dekleta v vinu kot kis v vrču kot žirova kapica sred mize kot ravnica, da zamrem od topoče;
 in je trudnost, je po dolgih, čakanju danih letih potrta trudnost v čelu, ledjih in kolenih —
 da če se zdaj znajdem preblizu sebe, o, kot prašičja solza neznan kamen utonem v odsotnosti.

Galen se s svincem v sebi spre, galica z bakrom, polje s sledmi sladke ženje bosine v jarih ržeh,
 jaz pa nezburkan stresam pepel po belem gostilniškem prtu in sedim pod krošnjami v senčnatem vrtu
 in ne kopljem po sebi, saj rad tako živim: nesrečen, težek, brez žene, otrok, prijatelj in zapit.
 Še so pred mano ure — muhe mi sedajo na roke, v silnem donenju zvonov podrhteva Šentvid.

27.

Bosi sen! ki prisluškujem vanj, ko se prižge večer v tihi tuji sobi in se razkolje v strah in up, bosí sen, gotovost, prezir, mir in nepristrizeno vzpenjanje, da je moja volja valujoče žito, si sen? dobri neznani svet, kot v burleski kotalkar na stopnicah: žamet, ur kukavk tenkoprsti trilčki, razsvetljujoča se Ljubljana renči: »Ubijte bitje, ki se utrga v svojo misel, ljubezen ali čudež!«

Moji koraki so ženski in topli, pod njimi se asfalt tali od ugodja; tudi plahost je drobna in lahna in radost v prsih — živa se oživljajoča perpetuacija — in izginevanje iz človeških dni. Nič mojega ni ničemur zavezano, kar je v meni, je samo med rečmi sveta. Suhoten sem od mira, takšen zrem v nove obraze znanih hiš in nove oči svojih ljudi — kam ne od njih ne k njim hitim?

28.

Nad zvezdami, za zvezdami je še zvezd, gledam jih v izložbo, mlad: komu jih naj kupim, koga, naj mam rad? Zatišje je v meni ko po boju, pa ne vem, po čem; že dolgo živim pusto in ne vem za nobeno strast — vselej je kakor nocoj: hiša prazna, miza sama, ignoranca reči in čas, ki presiha in ne presahne, sam svoj, ob vsem pa jaz, brez enega dobrega spomina, brez ene dobre ljubezni, moški, ki nič nima in mu za nič ni.

Sijajni, lepi, vrli plani svet, premajhen, da bi se v njem vzravnal, prevelik, da bi mogel v njem živeti! Noč je pojedla travnik in gozd, planinam pogrizla vrhe in se grede še ljudi — vas — z mržnjo dotaknila, veter se ne zgane, od nikoder se sèm noben glas ne ukrade — a so se skrili kriki prsti in vzdihí ila? Tudi sam, gòst v mižeči kasni uri, molčim. Tako je, ko da je kdo umrl, pa čaka, da kimnem za njim.